

Оул Гойнгбек

Място на чудесата

Викове на агония и страдания изпълниха нощта. Протяжни пронизителни крясъци, които смразяваха кръвта, като острието на добре наточен нож, опрян о кокал. Седящия Бик гребеше бавно, борейки се да задържи кануто си в средата на Реката, далече от лудостта, носеща се от брега.

С намръщено лице той наблюдаваше как огнените пращящи езици облизваха тръстиковите колиби, като унищожаваша това, което някога е било малко селце. Докато пламъците – нарочно запалени от завоевателите от другата страна на Реката – се издигаха нагоре в нощта, тъмни сенки се бореха и умираха в оргията на насилието.

Не му беше за пръв път да наблюдава подобни сцени на насилие или да чува такива сърцераздиращи викове. Като момче беше чул майка му да увива песента на оплаквачките малко след като един войн от Гарваните взе живота на баща му – Връщаният се отново. В скръбта си тя бе отрязала косите си и разрязала ръцете си с кремъчен нож. Като млад войн, той бе чул писъците на жени и деца, докато телата им бяха разкъсвани на парчета от куршумите на белите хора. По-късно, когато беше болен стар човек, той беше пролял горчиви сълзи над виковете на недохранените деца, които страдаха и умираха от епидемии на заушка, грип и магарешка кашлица. Болестите на белия човек. Техните викове го преследваха в съня му до деня на смъртта му.

Седящия Бик не се съмняваше, че бе мъртъв. Той си спомняше смъртта си доста ясно. Това стана в една студена сурова нощ през Канадската зима.

Той беше грубо събуден от звуци на трошене на дърво, докато вратата на малката му кабина се отвори с трясък и около дузина полицаи от племето нахлуха вътре.

Въпреки че местните полицаи също бяха индианци – някои от собственото му племе – те бяха купени с доларите и уискито на белия човек за да му вършат мръсната работа. Бяха изминали целия път до Канада за да арестуват Седящия бик и да го заведат обратно в резервата Стендиг Рок.

Изглежда белите се страхуваха, че ще има друга Индианска война. Мислеха, че танца на духовете – започнат от Вовока, пророкът на Папути – бележи началото на кървавото въстание. Те не разбираха, че танцът на духовете беше просто религиозна церемония, молитва към Великия Дух да промени нещата, така както си бяха преди да дойде белия човек.

Седящият Бик беше опитвал да играе танца на духовете, но не разбрал, че това не е за него. Вече не вярваше, че можеше да се даде някаква

надежда на народа му. Нито пък мислеше, че танцът може да върне обратно приливът от бели заселници, които изяждаха земята като скакалци. Но тъй като името му бе добре известно, белите го обвиниха за внезапната популярност на танца на духовете и го обвиниха в подстрекателство. Те не можеха да го видят такъв, какъвто беше в действителност: стар, уморен индианец, който е оставил настрана оръжието си, напуснал е бойната пътека за да прекара последните си няколко години в мир.

Докато последователите му се събираха навън, надничайки вътре през отворената врата, индианците-полицаи измъкнаха Седящият Бик от леглото и го принудиха да застане гол и треперещ в средата на стаята. Възмутен от това как се отнасяха с него – един свят човек – той се съпротивляваше на ареста. По време на борбата някой даде изстрел. Седящият Бик не беше сигурен дали това беше полицай или някой от неговите хора. Но това нямаше значение. Който и да го бе направил, Седящият Бик беше обвинен за това. Въпреки че не бе въоръжен, един от индианците – полицаи извади пистолет и го простреля отстрани.

Крещейки от болка, Седящият Бик се хвана за страната си и падна на пода. Лежейки там, с кръв бавно изтичаща през простреляното място, той наблюдаваше как Хенри Тежката Глава – индианецът, който се навърташе около форта, пристъпи напред, извади пистолета си и го застреля в главата.

Почувства ослепяваща болка докато куршумът влизаше в черепа му. А после тъмнина.

Седящият Бик прокара ръка по главата си, търсейки мястото, където беше прострелян. Пръстите му не откриха нищо.

Никакъв оток, никакъв разрез или следа от засъхнала кръв. Нищо. Дори и белег. Той бе изцелен. Бяха изчезнали и белезите, оставени от битки и трудности през живота му. Дори и куцането му, резултат от това, че беше прострелян в крака от Вожда на гарваните, го нямаше вече. Всъщност, тялото му не бе вече уморената, набръчкана обвивка на човек, който вече е прецъфтял. То беше младо и силно, каквото бе когато бяха минали само двадесет и няколко зими от живота му.

Той отново прокара ръка през главата си и изтръпна. Изчезнали бяха и дългите, копринени плитки коса, с които толкова се гордееше през живота си.

Това е само коса. Отново ще поникне. Седящият Бик се намръщи. Ако наистина беше в духовния свят, той не приличаше на нищо, което бе очаквал да намери. Това не беше обширната равнина със златни

трев и тихи потоци, както бяха предrekli лечителите и старейшините на племето. Наистина имаше равнина, но тя бе по-скоро тясна, простирайки се само на около миля от двете страни на широка река. Зад нея, покрити с дървета хълмове водеха към извисяващи се планини.

Никакви бизонски стада не се скитаха мързеливо през тревистите земи. Никакви орли не се рееха в небето. Всъщност, откакто се пробуди, не бе видял никакво животно или птица. Наистина, имаше риба в Реката, а през нощта от земята изпъзляваха червеи, но той не можеше да приеме рибата или червеите за негови братя. Но докато на духовната земя ѝ липсваше животинския свят, не беше така с хората. Имаше множество хора. Много, много хора. Всичките бели.

О, Прадеди, направили сте ужасна грешка. Изпратили сте ме не там, където трябва. Това не е земята на духовете на моя народ. Това е Небето на белите хора.

Той се ядоса, че трябваше да прекара цялата вечност с тези, които откраднаха свещените Черни хълмове, изгориха селищата на народа му и избиха всичките бизони, така че децата да гладуват. Той щеше да боядиса лицето си и отново да поеме по бойната пътека, но нямаше откъде да си набави оръжие, а той би ги превъзхождал дори само с лък и стрели. Така че вместо да се бие, той реши да издяла кану и да пътува надолу по Реката в търсене на своя народ. Досега пътешествието му бе неуспешно.

Пламъците, поглъщащи селото, ставаха все по-високи, давайки възможност да се види повече от битката, която ставаше на брега. Най-тежката битка бе около една от гъбоподобните скали, от които се пълнеха кофите с храна.

Три пъти дневно гласът на Великия Дух се носеше над земята и копията му от истински огън пронизваха небето от гъбоподобните скали. Точно тогава всички кофи, оставени на скалите, биваха чудодейно напълвани с храна. За нещастие, повечето от тези в духовния свят не бяха доволни от съдържанието на своите кофи и се стремяха да откраднат храна от другите. Алчността, както изглежда, не беше нещо, което белият човек е оставил, пресичайки бариерата.

Той се взря в металната си кофа с презрение. Напомни му за ламаринените чаши, в които пазачите му сервираха фасул и гранясало свинско, когато беше военнопленник във форт Рандал. Две консерви на ден на индианец. Дори в рая на белия човек нещата бяха строго разпределени.

Той отвърна поглед от битката към малкото момиче, което лежеше

в предната част на кануто му. Тя бе млада. Девет-десет лета най-много. Някой я беше пребил. По лицето ѝ имаше натъртвания, а горната ѝ уста бе разцепена и подута. Много вероятно да е била и задиряна, защото имаше разрези и натъртвания по бедрата и таза ѝ. Мислеше, че тя е мъртва, когато издърпа голото ѝ тяло от реката, но беше доловил слабото биене на сърцето ѝ. Много слабо. И когато ѝ направи изкуствено дишане, малките ѝ дробчета отново започнаха да работят. Наблюдаваше сега как гръдният ѝ кош бавно се издигаше и спадаше, а белите ѝ дробове се мъчеха да вкарат въздух в нараненото ѝ тяло.

Духът ѝ е силен. Отказа да премине отвъд.

Да премине отвъд? Да премине къде? Как може някой да умре след като те вече бяха мъртви? Но Седящият Бик знаеше, че това беше възможно. Беше видял няколко хора да умират, откакто започна пътуването си преди седмица.

Но къде отива духът оттук? Има ли друга земя отвъд тази?

Може би след като умреше за втори път, духът биваше допуснат да отиде на по-добро място, в страна на открити прерии и скитащи бизонски стада, като земята, за която копнееше.

Тогава отново може би щеше да навлезе в друг свят, толкова странен, като този, които е прекосил.

Докато седеше там, гледайки надолу към момичето, тя се изкашля и отвори очи.

Спазъм на страх бързо пробягна по лицето на момичето. Тя захленчи и се опита да побегне назад.

Седящият Бик бавно повдигна дясната си ръка с отворена напред длан в знак на приятелство и я заговори на родния си език. Празният поглед, който получи, му подсказа, че тя не го разбираше. Той се усмихна и отново опита на английски:

– Не се страхувай. Няма да те нараня.

Тя го погледна като се чудеше дали да му се довери.

– Къде... къде съм? – попита тя.

– Ти си в безопасност – отговори той. – Извадих те от водата.

Тя седна и се огледа наоколо, взирайки се в горящото село за момент.

– Студено ми е – каза тя, като кръстоса ръце около себе си.

Седящият Бик нямаше одеяло, но имаше голямо парче ярко оцветен плат като този, от който бяха направени панталоните му. Като го метна на раменете ѝ, той завърза краищата му под краката ѝ.

Протягайки се назад, Седящият Бик сграбчи кофата си и я постави

между краката си. Момичето нямаше кофа, някой сигурно ѝ я беше отнел. Кофата нямаше да бъде от полза на крадеца, защото бе невъзможно да се отвори чужда кофа. Но без контейнера, момичето със сигурност щеше да умре от глад.

Той отвори кофата си и извади от нея малка чаша с уиски. Седящия Бик никога не пиеше отровата на белия човек, но я пазеше в случай, че поиска да търгува с други по реката. В този случай това беше точно необходимо да стопли едно малко тяло.

Навеждайки се напред, той поднесе чашата към устните ѝ така, че да може да пие. Тя глътна малко и силно се закашля. Той се опита да я накара да отпие още една глътка, но тя отказа.

– Как се казваш? – попита той, връщайки чашата с уиски в кофата си.

– Криси – прошепна тя.

– Хубаво име – каза той като кимна. – Напомня ми за звуците, издавани от шурците. Крис... с... си, Крис... с... си.

Криси се усмихна.

– Как се казваш?

– Аз съм Тантака Йотейк.

Тя сбърчи носле.

– Това е глупаво име.

– За тебе е глупаво, но за моя народ е много силно име.

– Какво означава?

– Седящия Бик.

Очите ѝ се отвориха широко, сякаш го позна.

– Чувала ли си за мен?

Тя кимна.

– Моят учител в трети клас ни чете приказката за теб.

Седящият Бик бе доволен, че беше разпознат, особено от някой толкова млад.

– Какво каза учителят ти за мен?

– Каза, че си бил вожд...

– Не вожд – поправи я той, – лечител.

– ...и че ти си убил Генерал Кастър.

– Казват, че аз съм го убил. Не знам. Имаше голямо объркване този ден... войници препускаха навсякъде. Пищяха жени. Хората стреляха – той повдигна рамене. – Може и да съм го убил.

Криси помисли за момент.

– Не мисля, че ти си го убил, защото ако си го направил, нямаше да

си на Небето.

Седящия Бик се намръщи.

– Може би не сме на Небето.

– Ние двамата сме на небето – каза тя ядосано. – Майка ми казваше, че всички добри хора отиват на Небето, когато умират. А аз бях добра!

Седящия Бик посочи горящо село.

– Те също са пуснали и някои лоши хора тук.

Криси не се разколеба от забележката.

– Това е така, защото Исус още не е бил тук. Когато дойде той, ще изрита навън лошите – ще ги изпрати на друго място – и всичко ще бъде наред. Небето е красиво. Ще видиш.

Те обсъждаха въпроса. Криси, вярвайки, че са на Небето, разказа за всички неща, които бе научила в неделното училище. Седящият Бик отказа да отстъпи. Отказа да повярва, че се намират на място, толкова чудесно, колкото Небето, което описваше Криси – мястото на чудесата.

Той не бе видял никой да лети наоколо с крила – ангели, както ги наричаше Криси или полета с цветя, където децата се смееха и играеха по цял ден, всичко което бе видял, бе същото нещастие и мизерия, познати от живота му.

Но въпреки разногласията си, Седящият Бик се радваше на компанията на Криси. Тя беше като струя чист въздух в този някак мръсен свят. Той винаги е бил привързан към децата, без значение какъв бе цвета на кожата им.

Разочарована, че не може да накара Седящия Бик да мисли като нея, Криси тропна с крак нетърпеливо.

– Добре, ти само почакай, докато Исус дойде тук – каза тя, сбърчвайки носле. – Той ще ти докаже, че сме на Небето. Той... Дани!

Кръвта изпръска лицето на Седящия Бик, докато стрелата се заби в центъра на гръдния кош на Криси. Тясна дървена дъсчица, помалка от малкия му пръст със заострен каменен връх.

– Ох – каза Криси и остана с отворена уста. Тя погледна надолу към стрелата, която стърчеше от гърдите ѝ, а кръвта капеше надолу.

– Ох, ох, ох...

Криси бавно повдигна глава, поглеждайки въпросително към Седящият Бик. Тя понечи да каже нещо, но очите ѝ се отвориха широко и тя падна напред. От гърба ѝ стърчеше украсена с пера дръжка на стрела.

– Неее...! – изкрещя Седящия Бик, като грабна копието си и се изправи в кануто.

Той бе толкова увлечен в разговора, че беше позволил на кануто

опасно да се отклони към бреговата линия. Те бяха открити. Едно кану, пълно с шестима мъже се втурна да ги пресрещне.

Кануто отстоеше на не по-малко от 15 метра и приближаваше бързо. Човекът най-отпред се беше изправил и поставяше стрела на лъка си и хвърли копието си.

Копието полетя право напред, поразявайки целта си и забивайки се дълбоко в стомаха на мъжа. Мъжът изкрещя в агония, докато копието – с връх от рог на риба-носорог – раздираше плът и вътрешни органи и преряза мускулите и гръбначния стълб. Чу се силен плясък, когато тялото падна в реката. Седящият Бик нямаше друго копие. Нито пък имаше време да извади лъка и стрелите си. Другото кану беше вече до неговото.

Сграбчвайки бойната си тояга с каменен връх, той скочи от кануто си, като се приземи в средата на другото.

През живота си Седящият Бик бе свиреп воин. На двадесет и пет годишна възраст той беше водач на една елитна бойна групировка наречена Силните сърца и носеше шарф на офицер. Той не бе по-малко смел, нито пък бе загубил бойните си умения. Въпреки че го превъзхождаха, той беше като побесняла мечка гризли, когато се бе приземил сред тези, които се осмеляваха да го нападнат.

Скоро след като се бе приземил в другото кану той смаза черепа на един мъж с мощен удар на бойната си тояга. Стъпвайки бързо върху треперещото тяло, той се нахвърли на следващия по ред мъж, който се надигаше с каменен нож в ръка.

Седящият Бик изби ножа, насочен към корема му и отвърна със зловещ удар по челюстта на мъжа, разпръсквайки зъбите му по водата. Мъжът падна през борда. Внезапното разместване на тежестта обърна кануто, което изхвърли Седящия Бик и другите трима мъже във водата.

Давейки се под преобърнатото кану, Седящият Бик издърпа от колана си нож с каменно острие и се приближи зад следващата си жертва. Сграбчвайки здраво мъжа за врата, той го завлече под водата. Мъжът риташе и се биеше, борейки се да се освободи, но Седящият Бик го държеше, като го промушваше непрекъснато в гърба. Като почувства, че тялото на противника му най-накрая омекна, Седящият Бик освободи захватката си и заплува към повърхността.

Плувайки, той се огледа за другите двама мъже, но никъде не можеше да ги види. Очевидно или се бяха удавили или бяха се измъкнали на брега. Изтощен, Седящият Бик доплува обратно до собственото си кану, като внимателно се прехвърли в тесния съд.

Криси лежеше по лице в предната част на кануто в локва от собствената си кръв. Навеждайки се напред, Седящият Бик леко постави върховете на пръстите си на шията ѝ. Тя все още беше жива. Можеше да се долови слаб пулс. Като внимаваше за стрелата, която стърчеше от тялото ѝ, той я подхвана отдолу и нежно я обърна на другата ѝ страна.

Когато направи това, очите ѝ се отвориха.

– Здравей, мое малко шурче – каза той, като се насили да се усмихне.

– Не се чувствам много добре – каза Криси с треперещ глас. – Наистина боли много!

– Ш-шт... лежи спокойно.

Тя се изкашля и погледна нагоре към него, изучавайки лицето му.

– Ще умра ли?

Седящият Бик не лъжеше.

– Да.

По бузите ѝ потекоха сълзи

– Не е честно, аз съм вече мъртва – защо трябва да умирам отново?

Той нямаше отговор за нея.

– Ще видя ли Исус?

Седящият Бик си помисли за всички неща, които беше научил през живота си... за всички неща, които му бяха разказвани от лечителите на племето, на които той вярваше и от белите свещеници, на които не вярваше.

– Да – каза той като кимна с глава.

Една слаба усмивка докосна ъглите на устните на Криси – една нежна, малка усмивчица като крилцата на пеперуда – и после изчезна.

– Ще държиш ли ръката ми?

Седящият Бик се протегна и стисна ръката на Криси, като преплете пръсти с нейните.

– Благодаря ти – каза тя, докато бавно затваряше очи.

Седящият Бик гледаше как гръдният ѝ кош се издига и спада, издига и спада.

А после престана.

Седящият Бик погребва тялото на Криси на около миля надолу по Реката, на около тридесетина метра от брега, в една безлюдна местност. Той покри гроба с големи камъни, които бе събрал от брега на Реката и му сложи груб дървен кръст. Тя щеше да хареса кръста.

След като камъните бяха наредени, той поседна с гайдата си и принесе молитви на духа на едно малко момиче, което бе докоснало

сърцето му. Той бе свършил с молитвата си, и тъкмо чистеше гайдата си от праха, когато забеляза приближаването на един човек.

Въпреки че беше виждал стотици бели мъже от възкръсването си в духовната земя, му бе смътно познато. Беше сигурен, че го бе виждал някъде преди, но не можеше да се сети къде.

Като остави настрана гайдата си, Седящия Бик се изправи. Обърна се за да посрещне приближаващият се бял мъж като изучаваше всяка негова черта. Мъжът бе сух, жилест и мускулист и вървеше с изправена глава и изпънати рамене. Той имаше излъчването на водач, на някой, който е свикнал да дава команди.

Нямаше и три метра разстояние между тях, когато Седящият Бик най-накрая го разпозна.

– Ти! – изръмжа мъжът, докато изваждаше каменен нож от колана на панталоните си.

Той изглеждаше доста по-различно в смъртта, отколкото беше в живота. Светлосинята униформа и излъсканите пиринчени копчета бяха заменени от ярки панталони и сандали от рибешка кожа. Нямаше ги също така дългата коса и увисналите мустаци. Но очите му бяха същите – студени, пронизващи очи, в които светеше пламъкът на амбицията, алчността и... да, може би дори и на малко лудост.

Седящият Бик изтегли бойната си тояга. Въпреки че бе дори по-млад, откакто го видя за последен път и му липсваше армията на дългите ножове, Седящият Бик би могъл да го познае навсякъде. Това бе човекът, който беше откраднал черните Хълмове. Мъжът, който причини толкова страдания и мъка на индианския народ.

– Кастър! – прошепна Седящият Бик през стиснати зъби. Той се втурна напред, размахвайки бойната си тояга.

Бойната тояга удари генерал Армстронг Кастър от страни на главата, като го повали на земята. Той се опита да се изправи, но Седящият Бик го удари отново и го уби.

Като дишаше тежко, Седящият Бик се взираше в неподвижното тяло. Той бе видял стотици, ако не хиляди бели мъже от възкресяването си. Вероятно милиони живееха по бреговете на Реката. Но да се натъкне на единствения човек, който мразеше най-много през живота си, тук, сега беше удивително. Защо, това беше...

Чудо.

Седящият Бик усети тръпки по гръбнака си.

Той погледна нагоре като почти очакваше да види небесата, пълни с летящи хора.

Ангели.

Той се усмихна като си спомни какво беше казала Криси, защото тези думи сега му дадоха надежда – надежда, че един ден ще намери народа си и земята на откритите прерии, за които копнееше. Защото в един свят на чудесата всичко е възможно.

Да, Криси. Небето наистина е чудесно място.

КРАЙ

© 1993 Оул Гойнгбек
© 1993 Веселин Костов, превод от английски

Owl Goingback
A Place of Miracles, 1993

Сканиране и разпознаване: Светослав Иванов, 2006
Разказът е включен в сборника „Пътешествия по Речния свят“ (Quest to Riverworld),
подбран от Филип Хосе Фармър.

© 1993 Warner Books
© издателство „МетаФикшън“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1331>]